Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

18. veebruar 2016*

Eelotsusetaotlus — Direktiiv 93/13/EMÜ — Ebaõiglased tingimused — Maksekäsumenetlus — Sundtäitemenetlus — Siseriikliku täitmiskohtu pädevus käsitleda omal algatusel ebaõiglase tingimuse tühisust — Seadusjõu põhimõte — Tõhususe põhimõte — Euroopa Liidu põhiõiguste harta — Kohtulik kaitse

Kohtuasjas C-49/14,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Juzgado de Primera Instancia nº 5 de Cartagena (Cartagena esimese astme kohus, Hispaania) 23. jaanuari 2014. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 3. veebruaril 2014, menetluses

Finanmadrid EFC SA

versus

Jesús Vicente Albán Zambrano,

María Josefa García Zapata,

Jorge Luis Albán Zambrano,

Miriam Elisabeth Caicedo Merino,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: Euroopa Kohtu asepresident A. Tizzano esimese koja presidendi ülesannetes, kohtunikud A. Borg Barthet, E. Levits (ettekandja), M. Berger ja S. Rodin,

kohtujurist: M. Szpunar,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 2. septembri 2015. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— Hispaania valitsus, esindaja: A. Rubio González,

— Saksamaa valitsus, esindajad: T. Henze, J. Kemper, D. Kuon ja J. Mentgen,

— Ungari, esindajad: M. Z. Fehér Miklós ja G. Szima,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

— Euroopa Komisjon, esindajad: É. Gippini Fournier ja M. van Beek,

olles 11. novembri 2015. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb eelkõige nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, lk 29; ELT eriväljaanne 15/02, lk 288) ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 47 tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud kohtuvaidluses, mille pooled on ühelt poolt Finanmadrid EFC SA (edaspidi „Finanmadrid“) ja teiselt poolt J. V. Albán Zambrano, J. L. Albán Zambrano, M. J. García Zapata ja M. E. Caicedo Merino, ning mis puudutab tarbijakrediidilepingu täitmisel tasumisele kuuluvaid summasid.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Direktiivi 93/13 artikkel 3 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Lepingutingimus, mille suhtes ei ole eraldi kokku lepitud, loetakse ebaõiglaseks, kui see on vastuolus heausksuse tingimusega ning kutsub esile lepinguosaliste lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste olulise tasakaalustamatuse, mis kahjustab tarbijat.

2. Tingimust ei loeta kunagi eraldi kokkulepituks, kui see on eelnevalt koostatud ning tarbija ei ole seetõttu saanud tingimust sisuliselt mõjutada, eriti eelnevalt koostatud tüüplepingute puhul.

Asjaolu, et tingimuse teatavad aspektid või üks konkreetne tingimus on eraldi kokku lepitud, ei välista käesoleva artikli kohaldamist lepingu ülejäänud osa suhtes, kui lepingu üldhinnangu põhjal selgub, et leping on ikkagi eelnevalt koostatud tüüpleping.

Kui müüja või teenuste osutaja väidab, et tüüptingimus on eraldi kokku lepitud, langeb selle tõendamiskohustus temale.

3. Lisa sisaldab soovituslikku ja mittetäielikku loetelu tingimustest, mida võib pidada ebaõiglasteks.“

4 Direktiivi 93/13 artiklis 6 on sätestatud:

„1. Liikmesriigid sätestavad, et ebaõiglased tingimused lepingus, mille müüja või teenuste osutaja on […] tarbijaga sõlminud, ei ole [siseriiklikes õigusaktides sätestatud tingimustel] tarbijale siduvad ning [et leping jääb muus osas pooltele siduvaks, kui see saab kehtida ka ilma ebaõiglaste tingimusteta]. [Tsitaati on parandatud Euroopa Kohtus, kuna direktiivi eestikeelne tõlge on ebatäpne.]

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et tarbija ei kaota käesoleva direktiiviga pakutavat kaitset põhjusel, et lepingu suhtes kohaldatavaks õiguseks valitakse kolmanda riigi õigus, kui leping on ühe või mitme liikmesriigi territooriumiga tihedalt seotud.“

5 Direktiivi 93/13 artikkel 7 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Liikmesriigid tagavad, et tarbijate ja konkurentide huvides oleksid olemas piisavad ja tõhusad vahendid, et lõpetada ebaõiglaste tingimuste seadmine lepingutes, mis müüjad või teenuste osutajad tarbijatega sõlmivad.

2. Lõikes 1 nimetatud vahendite hulka kuuluvad sätted, mille kohaselt isikud ja organisatsioonid, kellel on liikmesriigi õiguse alusel õigustatud huvi tarbijat kaitsta, võivad kooskõlas siseriikliku õigusega pöörduda kohtute või pädevate haldusasutuste poole, kes otsustavad üldiseks kasutamiseks mõeldud lepingutingimuste ebaõigluse üle ning võivad kohaldada asjakohaseid ja tõhusaid vahendeid, et lõpetada selliste tingimuste jätkuv kasutamine.

[…]“

Hispaania õigus

6 Maksekäsumenetlust reguleerib 7. jaanuari 2000. aasta tsiviilkohtumenetluse seadustik (Ley de Enjuiciamiento Civil) (*Boletín Oficial del Estado*, edaspidi „*BOE*“, nr 7, 8.1.2000, lk 575), mida on muudetud 14. mai 2013. aasta seadusega 1/2013 kodulaenuvõlgnike kaitse tõhustamise, võla restruktureerimise ja sotsiaalüüri kohta (Ley 1/2013 de medidas para reforzar la protección de los deudores hipotecarios, reestructuración de la deuda y alquiler social) (*BOE* nr 116, 15.5.2013, lk 36373) (edaspidi „tsiviilkohtumenetluse seadustik“).

7 Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 551 lõikes 1 on ette nähtud:

„Täitmisavalduse esitamise korral annab kohus juhul, kui on täidetud kõik menetluslikud eeldused ja nõuded, kui täitedokumendi puhul ei esine vormivigu ning taotletavad täiteaktid on kooskõlas täitedokumendi laadi ja sisuga, määruse, milles sisaldub üldine täitmiskorraldus ja millega määratakse täitmine.“

8 Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 552 lõike 1 teine lõik on sõnastatud järgmiselt:

„Kui kohus on seisukohal, et artikli 557 lõikes 1 nimetatud täitedokumendis sisalduv teatud lepingutingimus on ebaõiglane, kuulab ta pooled ära 15 päeva jooksul. Pärast poolte ärakuulamist teeb kohus lahendi viie tööpäeva jooksul vastavalt artikli 561 lõike 1 punktis 3 sätestatule.“

9 Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 557 lõikes 1 on märgitud järgmist:

„Kui täitmine määratakse [täitedokumentide alusel, mis ei ole kohtu ega vahekohtudokumendid], siis võib võlgnik sellele vastuväite esitada ainult eelmises artiklis ette nähtud ajal ja vormis, kui vastuväide rajaneb ühel järgmistest alustest:

[…]

7° dokument sisaldab ebaõiglasi tingimusi.“

10 Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 812 lõikes 1 on ette nähtud:

„Maksekäsumenetlust võib olenemata summa suurusest kasutada iga isik, kes nõuab teiselt kindlaks määratud netosummas, võlgnetava, saabunud maksetähtpäevaga ja sissenõutava rahalise võla tasumist, kui selle võla summat tõendatakse ühes järgmistest vormidest:

1° võlgniku poolt allkirjastatud dokumentide esitamisega, sõltumata nende vormist, tüübist või andmekandjast;

[…]“

11 Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 815 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Kui avaldusele […] lisatud […] dokumendid kujutavad endast avaldaja õigust toetavaid esialgseid tõendeid, mis on vastavuses nõude sisuga, siis kohustab *Secretario judicial* võlgnikku maksma avaldajale 20 päeva jooksul ja esitama kohtule tõendid selle maksmise kohta, või ilmuma kohtusse ja selgitama kokkuvõtlikult vastuväites, miks ta ei loe end nõutud summa osas tervikuna või osaliselt võlgnikuks.

[…]

3. Kui avaldusega koos esitatud dokumentidest nähtub, et nõutav summa ei ole õige, annab *Secretario judicial* asja edasi kohtunikule, kes võib vajaduse korral teha kohtumäärusega avaldajale ettepaneku kas nõustuda makseettepanekuga algselt nõutud summast väiksemas summas, mis on kohtumääruses kindlaks määratud, või see tagasi lükata.

Ettepanekus tuleb avaldajale teatada, et kui ta ei saada vastust hiljemalt kümne päeva jooksul või kui vastus on tagasilükkamine, siis loetakse teda nõudest loobunuks.“

12 Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 816 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Kui võlgnik maksenõuet ei täida või ei ilmu kohtusse, teeb *Secretario judicial* põhjendatud otsuse, millega loetakse maksekäsumenetlus lõpetatuks, ja teatab võlausaldajale, et ta nõuaks täitekorraldust, milleks piisab üksnes taotlusest.

2. Kui täitekorraldus on antud, toimub täitmine vastavalt kohtuotsuste [täitmise] kohta sätestatule, kusjuures sellistel juhtudel ette nähtud vastuväite võib esitada, kuid maksekäsumenetluse avalduse esitaja ega võlgnik ei saa hiljem tavamenetluses nõuda maksekäsumenetluses sisse nõutud summat ega täitmisega saadud summa tagasimaksmist.

[…]“

13 Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 818 lõike 1 esimeses lõigus on ette nähtud:

„Kui võlgnik esitab õigel ajal vastuväite, lahendatakse vaidlus lõplikult pärast vastava menetluse lõppu ning tehtud kohtuotsus omandab seadusjõu.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

14 J. V. Albán Zambrano sõlmis 29. juunil 2006 äriühinguga Finanmadrid sõiduki ostu rahastamiseks laenulepingu summas 30 000 eurot.

15 J. L. Albán Zambrano, M. J. García Zapata ja M. E. Caicedo Merino hakkasid selle laenu solidaarseteks käendajateks Finanmadridi ees.

16 Laenu lepingutasuks oli määratud 2,5% laenu põhisummast ning laen tuli osade kaupa tagasi maksta 84-kuulise perioodi jooksul intressimääraga 7% aastas. Igakuiste tagasimaksetega hilinemise eest oli ette nähtud viivisemäär 1,5% kuus ja leppetrahv 30 eurot iga tähtajaks tasumata tagasimakse eest.

17 Kuna J. L. Albán Zambrano sõlmitud laenulepingu maksed olid alates 2011. aasta algusest tasumata, lõpetas Finanmadrid 8. juulil 2011 põhikohtuasjas kõne all oleva lepingu ennetähtaegselt.

18 Finanmadrid esitas 8. novembril 2011 Judicial du Juzgado de Primera Instancia nº 5 de Cartagena (Cartagena esimese astme kohus, Hispaania) *Secretario judicial*'ile avalduse maksekäsumenetluse algatamiseks põhikohtuasja kostjate vastu.

19 Juzgado de Primera Instancia nº 5 de Cartagena (Cartagena esimese astme kohus) *Secretario judicial* tunnistas selle nõude 13. veebruari 2012. aasta otsusega vastuvõetavaks ja kohustas põhikohtuasja kostjaid tasuma 20-päevase tähtaja jooksul 13 447,01 eurot koos alates 8. juulist 2011 kogunenud intressidega või esitama advokaadi ja *procurador*'i (asjaajaja) vahendusel vastuväite võla tasumisele kuulumise kohta ja ilmuma sellesse kohtusse, et esitada põhjused, miks nad ei loe end nõutud summa osas tervikuna või osaliselt võlgnikuks.

20 Kuna põhikohtuasja kostjad ei täitnud määratud tähtajal maksekäsku ega ilmunud kohtusse, lõpetas *Secretario judicial* 18. juuni 2012. aasta otsusega tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 816 alusel maksekäsumenetluse.

21 Finanmadrid esitas 8. juulil 2013 Juzgado de Primera Instancia nº 5 de Cartagenale (Cartagena esimese astme kohus) kõnealuse otsuse täitmise taotluse.

22 13. septembril 2013 palus nimetatud kohus põhikohtuasja pooltel esitada oma seisukohad eelkõige põhikohtuasjas kõne all oleva lepingu teatavate tingimuste ebaõiglase laadi kohta ning seoses küsimusega, kas maksekäsumenetlust reguleerivad õigusnormid on vastuolus õigusega tõhusale kohtulikule kaitsele. Viimase aspekti suhtes rõhutas kohus, et teda ei ole teavitatud Finanmadridi esitatud maksekäsu avaldusest ega ka avalduse läbivaatamisest *Secretario judicial*'i poolt ja selle läbivaatamise tulemusest.

23 Oma seisukohad esitas ainult põhikohtuasja hageja.

24 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et Hispaania menetlusõigus näeb ette kohtu sekkumise maksekäsumenetlusse ainult siis, kui maksekäsu avaldusele lisatud dokumentidest ilmneb, et nõutav summa ei ole õige – sellisel juhul peab *Secretario judicial* kohut sellest teavitama –, või juhul, kui võlgnik esitab maksekäsule vastuväite. Eelotsusetaotluse esitanud kohus lisab, et kuna *Secretario judicial*'i otsus on menetluslik täitedokument, millel on seadusjõud, ei saa kohus täitemenetluse raames omal algatusel uurida võimalike ebaõiglaste tingimuste olemasolu maksekäsumenetluse aluseks olevas lepingus.

25 Olles kahtleval seisukohal asjakohase Hispaania õiguse kooskõla suhtes liidu õigusega, otsustas eelotsusetaotluse esitanud kohus menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas direktiivi 93/13 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus sellised siseriiklikud õigusnormid nagu kehtiv Hispaania maksekäsumenetluse regulatsioon – tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 815 ja 816 –, kus ei ole ette nähtud ebaõiglaste lepingutingimuste kohustuslikku

kontrollimist ega kohtuniku sekkumist – välja arvatud juhul, kui *Secretario judicial* peab seda vajalikuks või võlgnikud esitavad vastuväite – põhjusel, et see teeb raskemaks või lausa võimatuks ebaõiglasi tingimusi sisaldavate lepingute kohtuliku kontrollimise omal algatusel?

2. Kas direktiivi 93/13 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus sellised siseriiklikud õigusnormid nagu Hispaania õigusnormid, mis ei luba hilisemas täitemenetluses *in limine litis* omal algatusel kontrollida kohtulikku täitedokumenti – *Secretario judicial*'i tehtud põhjendatud otsust, millega lõpetatakse maksekäsumenetlus – ega kontrollida, kas selle põhjendatud otsuse, mille täitmisele pööramist nõutakse, tegemise aluseks olnud lepingus on ebaõiglasi lepingutingimusi, kuna siseriikliku õiguse (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 551 ja 552 koostoimes artikli 816 lõikega 2) kohaselt on olemas seadusjõustunud kohtulahend?

3. Kas hartat tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus sellised siseriiklikud õigusnormid nagu maksekäsumenetlust ja kohtudokumentide täitemenetlust reguleerivad normid, mis ei näe kunagi ette kohtulikku kontrolli menetluse tuvastusstaadiumis ja mis ei võimalda kohtul ka täitmisstaadiumis *Secretario judicial*'i juba tehtud põhjendatud otsust kontrollida?

4. Kas hartat tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus siseriiklikud õigusnormid, mis ei luba omal algatusel kontrollida, kas õigust ärakuulamisele on täidetud, kuna on olemas seadusjõustunud kohtulahend?"

Eelotsuse küsimuste analüüs

Vastuvõetavus

26 Saksamaa valitsus kahtleb esimese, kolmanda ja neljanda eelotsuse küsimuse vastuvõetavuses põhjusel, et need ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohtule põhikohtuasja lahendamiseks tarvilikud. Seoses sellega olgu märgitud, et käesolev kohtuvaidlus käsitleb maksekäsku sisaldava seadusjõustunud kohtuotsuse täitemenetlust, mitte aga maksekäsumenetlust ennast. Järelikult ei ole vastusel viimati nimetatud menetluse kooskõla kohta direktiiviga 93/13 mingit seost kõnealuse kohtuvaidluse esemega.

27 Sellega seoses tuleb esmalt meenutada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt on ELTL artikli 267 järgses menetluses, mis põhineb siseriiklike kohtute ja Euroopa Kohtu ülesannete selgel eristamisel, vaid siseriiklikul kohtul pädevus põhikohtuasjas fakte tuvastada ja hinnata ning siseriiklikku õigust tõlgendada ja kohaldada. Üksnes asja menetleval ja selle lahendamise eest vastutaval siseriiklikul kohtul on kohtuasja eripärasid arvesse võttes õigus hinnata nii Euroopa Kohtule esitatavate küsimuste vajalikkust kui ka asjakohasust. Seetõttu peab Euroopa Kohus niipea, kui need küsimused puudutavad liidu õiguse tõlgendamist, põhimõtteliselt otsuse tegema (kohtuotsus Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).

28 Seega saab Euroopa Kohus siseriikliku kohtu esitatud eelotsusetaotluse lahendamisest keelduda vaid siis, kui on ilmne, et taotletud liidu õiguse tõlgendusel ei ole mingit seost põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega, või ka juhul, kui probleem on oletuslik või kui Euroopa Kohtule ei ole teada talle esitatud küsimustele tarviliku vastuse andmiseks vajalikud faktilised või õiguslikud asjaolud (kohtuotsus Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika).

29 Käesoleval juhul see nii aga ei ole.

30 Nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 32, tuleb arvesse võtta kõiki asjassepuutuvaid menetlusnorme. Kuigi vastab tõele, et Hispaania menetluskord võimaldab võlgnikul juhul, kui ta esitab maksekäsumenetluse peale vastuväite, väita, et asjaomase lepingu mõni tingimus võib olla ebaõiglane,

välistab sama kord siiski võimaluse kontrollida seda ebaõiglast laadi omal algatusel nii maksekäsumenetluse etapis, kui see menetlus on *Secretario judicial*'i põhjendatud otsusega lõpetatud, kui ka maksekäsu täitmise etapis, kui kohtule on esitatud selle täitmise peale vastuväide.

31 Selles kontekstis tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimusi mõista laias tähenduses, see tähendab nii, et nendega palutakse sisuliselt hinnata, kas arvestades maksekäsumenetluse kulgemist ja *Secretario judicial*'i pädevust selles menetluses, on direktiiviga 93/13 kooskõlas see, et täitemenetluse raames puudub kohtul pädevus omal algatusel kontrollida ettevõtja ja tarbija vahel sõlmitud lepingus sisalduva tingimuse võimalikku ebaõiglast laadi.

32 Sellises olukorras ja arvestades asjaolu, et Euroopa Kohus peab andma eelotsusetaotluse esitanud kohtule tarviliku vastuse, mis võimaldaks viimasel poolelioleva kohtuasja lahendada (vt selle kohta kohtuotsused Roquette Frères, C-88/99, EU:C:2000:652, punkt 18, ja Attanasio Group, C-384/08, EU:C:2010:133, punkt 19), tuleb tõdeda, et ei ole ilmne, et esimeses, kolmandas ja neljandas küsimuses taotletud liidu õiguse tõlgendusel ei ole mingit seost põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega.

33 Järelikult on eelotsuse küsimused täies ulatuses vastuvõetavad.

Sisulised küsimused

34 Esimese ja teise küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiiviga 93/13 on vastuolus sellised siseriiklikud õigusnormid nagu põhikohtuasjas, mis ei võimalda maksekäsu täitmise asja menetleval kohtul omal algatusel hinnata ettevõtja ja tarbija vahel sõlmitud lepingus sisalduva tingimuse ebaõiglast laadi, kui maksekäsu nõuet menetleval asutusel puudub pädevus seda analüüsida.

35 Selleks et anda eelotsusetaotluse esitanud kohtule tarvilik vastus, mis võimaldaks tal poolelioleva kohtuasja lahendada, tuleb kõigepealt meenutada, et Euroopa Kohus on kohtuasjas Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349) juba teinud otsuse nende kohustuste laadi kohta, mis siseriiklikul kohtul on direktiivi 93/13 sätete alusel maksekäsumenetluses, kui tarbija ei ole esitanud vastuväidet tema suhtes tehtud maksekäsule.

36 Selles otsuses sedastas Euroopa Kohus muu hulgas, et direktiivi 93/13 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis ei võimalda kohtul, kellele on esitatud maksekäsu avaldus, hinnata omal algatusel, *in limine litis* ega menetluse üheski muus staadiumis – ehkki talle on juba teada kõik vajalikud õiguslikud ja faktilised asjaolud – ettevõtja ja tarbija vahel sõlmitud lepingus sisalduva tingimuse ebaõiglast laadi, kui see tarbija ei ole vastuväidet esitanud (kohtuotsus Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, resolutsiooni punkt 1).

37 Tuleb märkida, et siseriiklikud õigusnormid, mis olid kohaldatavad kohtuvaidlusele, mille raames esitati kohtuotsuse Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349) aluseks olnud eelotsusetaotlus, andsid maksekäsuga seotud otsuse tegemise pädevuse kohtule, mitte *Secretario judicial*'ile.

38 Alates reformist, mis kehtestati 4. mail 2010 jõustunud seadusega 13/2009 (*BOE* nr 266, 4.11.2009, lk 92103), teeb nüüdsest *Secretario judicial*, juhul kui võlgnik maksekäsku ei täida või ei ilmu kohtusse, põhjendatud otsuse, millega loetakse maksekäsumenetlus lõpetatuks ja mis omab seadusjõudu.

39 See maksekäsumenetluse kiirendamise huvides tehtud seadusemuudatus ei ole iseenesest Juzgado de Primera Instancia nº 5 de Cartagena (Cartagena esimese astme kohus) poolt käesoleva eelotsusetaotluse raames väljendatud kahtluste põhjus.

40 Seoses sellega olgu meenutatud, et kuna sundtäitmise siseriiklikke mehhanisme ei ole ühtlustatud, siis tuleb rakendamise üksikasjalikud eeskirjad sätestada vastavalt liikmesriikide menetlusautonoomia põhimõttele liikmesriikide oma õiguskorra raames. Euroopa Kohus on siiski toonitanud, et need eeskirjad peavad vastama kahele tingimusele: need ei ole vähem soodsad kui meetmed, mida kohaldatakse siseriikliku õigusega reguleeritavate samalaadsete olukordade suhtes (võrdväärsuse põhimõte), ja need ei muuda praktikas võimatuks või ülemäära raskeks liidu õigusega tarbijatele antud õiguste kasutamist (tõhususe põhimõte) (vt selle kohta kohtuotsus Sánchez Morcillo ja Abril García, C-169/14, EU:C:2014:2099, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika).

41 Võrdväärsuse põhimõtte kohta tuleb esiteks märkida, et Euroopa Kohtule ei ole teada ühtegi asjaolu, mis tekitaks kahtlusi, et põhikohtuasjas käsitletud õigusnormid ei ole selle põhimõttega kooskõlas.

42 Nimelt nähtub eeskätt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklitest 551, 552 ja artikli 816 lõikest 2, et Hispaania menetluskorra raames ei või maksekäsu täitmist menetlev kohus omal algatusel hinnata ettevõtja ja tarbija vahel sõlmitud lepingus sisalduva tingimuse ebaõiglast laadi vastavalt direktiivi 93/13 artiklile 6 ega kontrollida omal algatusel selle tingimuse vastuolu siseriiklike avaliku korra sätetega, mille hindamine on siiski siseriikliku kohtu ülesanne (vt selle kohta kohtuotsus Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, punkt 52).

43 Teiseks tuleb seoses tõhususe põhimõttega märkida, et Euroopa Kohus on korduvalt meenutanud, et iga juhtumit, mille puhul kerkib küsimus, kas mingi siseriiklik menetlusnorm muudab liidu õiguse kohaldamise praktiliselt võimatuks või ülemäära raskeks, tuleb analüüsida arvestades selle normi kohta menetluses tervikuna, vastava menetluse kulgu ning eripära erinevates liikmesriigi ametiasutustes (kohtuotsus Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, punkt 49 ja seal viidatud kohtupraktika).

44 Seda silmas pidades tuleb vajaduse korral arvesse võtta siseriikliku õigussüsteemi aluseks olevaid põhimõtteid, nagu kaitseõiguste tagamine, õiguskindluse põhimõte ja menetluse nõuetekohane kulgemine (kohtuotsused Asociación de Consumidores Independientes de Castilla y León, C-413/12, EU:C:2013:800, punkt 34, ja Pohotovosť, C-470/12, EU:C:2014:101, punkt 51 ja seal viidatud kohtupraktika).

45 Käesoleval juhul tuleb tõdeda, et Hispaania maksekäsumenetluse kulgemine ja eripära on selline, et juhul, kui puuduvad kohtu sekkumist nõudvad asjaolud, millele on viidatud käesoleva kohtuotsuse punktis 24, lõpetatakse see menetlus võimaluseta kontrollida ebaõiglaste tingimuste olemasolu ettevõtja ja tarbija vahel sõlmitud lepingus. Kui maksekäsu täitmise asja menetlev kohus ei ole seega pädev analüüsima omal algatusel selliste tingimuste esinemist, võib tarbija seista silmitsi täitedokumendiga, ilma et talle oleks menetluse üheski etapis tagatud, et selline analüüs läbi viiakse.

46 Selles kontekstis tuleb aga märkida, et taoline menetluskord on oma laadilt selline, mis võib kahjustada direktiiviga 93/13 taotletud kaitse tõhusust. Kõnealusest direktiivist tulenevate õiguste niisugust tõhusat kaitset saab nimelt tagada üksnes tingimusel, et siseriiklik menetluskord võimaldab maksekäsumenetluse raames või maksekäsu täitmise menetluses kontrollida omal algatusel asjaomases lepingus sisalduvate tingimuste potentsiaalselt ebaõiglast laadi.

47 Niisugust järeldust ei saa kahtluse alla seada olukord, kus selline siseriiklik menetlusõigus, nagu on kõne all põhikohtuasjas, annab *Secretario judicial*'i otsusele seadusjõu ja omistab sellele kohtuotsusega analoogse mõju.

48 Olgu märgitud, et kuigi seadusjõu põhimõtte rakendamise tingimused kuuluvad liikmesriikide menetlusautonoomia põhimõttest tulenevalt liikmesriigi õiguskorda, peavad need tingimused siiski järgima võrdväärsuse ja tõhususe põhimõtteid (vt selle kohta kohtuotsus Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08, EU:C:2009:615, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika).

49 Mis aga puudutab võrdväärsuse põhimõtet, siis nagu on kohtujurist selgitanud oma ettepaneku punktis 70, ei võimalda ükski põhikohtuasja asjaolu järeldada, et Hispaania menetlusõiguses ette nähtud seadusjõu põhimõtte rakendamise kord on direktiivi 93/13 kohaldamisalasse kuuluvate asjade puhul ebasoodsam kui selle direktiivi kohaldamisalast välja jäävate asjade korral.

50 Seoses tõhususe põhimõttega, mille järgimist liikmesriikide poolt tuleb hinnata eelkõige eespool käesoleva kohtuotsuse punktides 43 ja 44 viidatud kriteeriume silmas pidades, olgu märgitud, et tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklite 815 ja 816 sõnastuse kohaselt piirdub *Secretario judicial*'i teostatav kontroll maksekäsu avalduse puhul niisugusele avaldusele esitatavatest vorminõuetest kinnipidamise kontrollimisega, eeskätt nõude summa õigsuse kontrollimisega, võttes arvesse avaldusele lisatud dokumente. Seega ei kuulu nõude aluseks olevas lepingus sisalduva tingimuse võimaliku ebaõiglase laadi hindamine Hispaania õiguse kohaselt *Secretario judicial*'i pädevusse.

51 Lisaks olgu meenutatud, et *Secretario judicial*'i otsus, millega lõpetatakse maksekäsumenetlus, omab seadusjõudu, mistõttu on ebaõiglaste tingimuste kontrollimine maksekäsu täitmise etapis võimatu juba seetõttu, et tarbijad ei ole selleks ette nähtud tähtaja jooksul maksekäsule vastuväidet esitanud ning et *Secretario judicial* ei ole asja kohtule edastanud.

52 Seoses sellega tuleb esiteks märkida, et esineb arvestatav risk, et asjaomased tarbijad ei esita nõutud vastuväidet, olgu siis seetõttu, et selleks ette nähtud tähtaeg on eriti lühike; et nende tahe end kaitsta on pärsitud, arvestades kohtuasjaga kaasnevate kulude ja vaidlustatud võla summa proportsiooni; või siis seetõttu, et nad ei ole teadlikud oma õigustest või nende ulatusest; või veel ka seetõttu, et ettevõtjate esitatud maksekäsu avalduse sisu on piiratud ja seega on neile kättesaadav teave mittetäielik (vt selle kohta kohtuotsus Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, punkt 54).

53 Teiseks tuleneb eelotsusetaotlusest, et *Secretario judicial* peab asja kohtule edastama ainult siis, kui avaldusele lisatud dokumentidest ilmneb, et nõutav summa ei ole õige.

54 Neil asjaoludel ja nagu on sisuliselt märkinud kohtujurist oma ettepaneku punktis 75, tuleb sedastada, et põhikohtuasjas käsitletavad õigusnormid, mis puudutavad seadusjõu põhimõtte rakendamise tingimusi maksekäsumenetluses, ei ole kooskõlas tõhususe põhimõttega, sest need sätted muudavad direktiiviga 93/13 tarbijatele antud kaitse kohaldamise menetlustes, mille on algatanud ettevõtja ja milles kostjaks on tarbija, võimatuks või ülemäära raskeks.

55 Kõiki eespool toodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb esimesele ja teisele eelotsuse küsimusele vastata, et direktiivi 93/13 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus sellised siseriiklikud õigusnormid nagu põhikohtuasjas, mis ei võimalda maksekäsu täitmise asja menetleval kohtul omal algatusel hinnata ettevõtja ja tarbija vahel sõlmitud lepingus sisalduva tingimuse ebaõiglast laadi, kui maksekäsu avaldust menetleval asutusel puudub pädevus seda analüüsida.

Kolmas ja neljas küsimus

56 Kolmanda ja neljanda eelotsuse küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas sellised siseriiklikud õigusnormid nagu põhikohtuasjas on vastuolus hartaga, täpsemalt harta artiklis 47 sätestatud õigusega tõhusale kohtulikule kaitsele.

57 Selle kohta tuleb märkida, et eelotsusetaotluse esitanud kohus ei ole ära näidanud põhjuseid, mis ajendasid teda esitama küsimust nende õigusnormide kooskõla kohta harta artikliga 47, ning et eelotsusetaotlus ei sisalda seega piisavalt täpset ja täielikku teavet, mis võimaldaks Euroopa Kohtul nendele küsimustele tarviliku vastuse anda.

58 Seega ei ole vaja kolmandale ja neljandale küsimusele vastata.

Kohtukulud

59 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus sellised siseriiklikud õigusnormid nagu põhikohtuasjas, mis ei võimalda maksekäsu täitmise asja menetleval kohtul omal algatusel hinnata ettevõtja ja tarbija vahel sõlmitud lepingus sisalduva tingimuse ebaõiglast laadi, kui maksekäsu avaldust menetleval asutusel puudub pädevus seda analüüsida.

Allkirjad